

WOJEWODA LUBUSKI

Gorzów Wlkp., dnia 31 lipca 2013 r.

GN-III.431.6.2013.SGan

Pan
Janusz Marciniak
Dyrektor Lubuskiego Zarządu
Melioracji i Urządzeń Wodnych
w Zielonej Górze
ul. Ptasia 2B
65 - 514 Zielona Góra

Pan
Zbigniew Wierzbicki
Dyrektor
Melioracji Lubuskiej
w Gorzowie Wlkp.
ul. Mazowiecka 2
66 - 400 Gorzów Wlkp.

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Kontrolujący: Stanisław Ganczarski – inspektor w Wydziale Gospodarki Nieruchomościami Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wlkp. - przewodniczący zespołu kontrolnego oraz Jan Wyszyński – starszy inspektor wojewódzki w Wydziale Gospodarki Nieruchomościami Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wlkp., działając na podstawie upoważnień nr 149 -1/2013 i 149 – 2/2013 przeprowadzili w okresie od 7 maja 2013 r. do 27 czerwca 2013 roku w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Lubuskiego w Zielonej Górze kontrolę problemową w podległych jednostkach tj.: Lubuskim Zarządzie Melioracji i Urządzeń Wodnych w Zielonej Górze, ul. Ptasia 2 B, 65-514 Zielona Góra oraz Lubuskim Zarządzie Melioracji i Urządzeń Wodnych w Zielonej Górze Oddział w Gorzowie Wlkp., ul. Myśluborska 52, 66-400 Gorzów Wlkp. Ponadto skontrolowano Inspektoraty Lubuskiego Zarządu Melioracji i Urządzeń Wodnych w Zielonej Górze oraz Meliorację Lubuską w Gorzowie Wlkp., ul. Mazowiecka 2, 66 - 400 Gorzów Wlkp. Kontrola dotyczyła „Realizacji zadań

w zakresie utrzymania i eksploatacji urządzeń melioracji wodnych podstawowych oraz inwestycji melioracyjnych realizowanych przez samorząd województwa jako zadania z zakresu administracji rządowej, w tym z „Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2007-2013” oraz „Programu dla Odry 2006”. Kontrolą objęto zadania zrealizowane w 2012 roku.

Działając na podstawie art. 47 ustawy z dnia 15 lipca 2011 roku o kontroli w administracji rządowej (*Dz. U. Nr 185, poz. 1092*), przekazuję Państwu niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Kontrolowana działalność Lubuskiego Zarządu Melioracji i Urządzeń Wodnych w Zielonej Górze, ul. Ptasia 2B w zakresie utrzymania i eksploatacji urządzeń melioracji podstawowych oraz inwestycji melioracyjnych realizowanych przez samorząd województwa jako zadania z zakresu administracji rządowej, w tym z „Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2007-2013” oraz „Programu dla Odry - 2006” została oceniona pozytywnie.

Kontrolowana działalność Melioracji Lubuskiej w Gorzowie Wlkp., ul. Mazowiecka 2 w zakresie utrzymania i eksploatacji urządzeń melioracji wodnych podstawowych – stacji pomp została oceniona pozytywnie.

W dniach od 7 maja 2013 r. do 27 czerwca 2013 r. kontrolujący przeprowadzili zgodnie z Rocznym Planem Kontroli Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wlkp. na 2013 rok kontrolę w temacie: Realizacja w 2012 r. zadań w zakresie utrzymania i eksploatacji urządzeń melioracji wodnych podstawowych oraz inwestycji melioracyjnych realizowanych przez samorząd województwa, jako zadanie z zakresu administracji rządowej, w tym z „Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 – 2013” oraz z „Programu dla Odry - 2006”.

Biorąc pod uwagę analizę przed kontrolną, w tym cel i ilość zrealizowanych zadań przewidzianych do kontroli (dobór próby do kontroli), postępowaniem kontrolnym objęto 100% zadań zakończonych do dnia 31 grudnia 2012 roku, jak również zadania realizowane w ramach wieloletnich planów inwestycyjnych mających podstawowe znaczenie w zabezpieczeniu województwa lubuskiego przed powodzią.

W ustawie budżetowej na rok 2012 z dnia 2 marca 2012 r. – podpisanej przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej dnia 7 marca 2012 r. (*Dz. U. z 15 marca 2012 r. poz. 273*) na utrzymanie wód publicznych i urządzeń melioracji wodnych podstawowych dla województwa lubuskiego zapisano środki w kwocie **9 477 000,00 zł**. Z rezerwy celowej na ww. cel w kwietniu 2012 r. Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi przekazał środki finansowe w kwocie **14 179 000,00 zł**.

Z dokumentów źródłowych udostępnionych przez jednostkę kontrolowaną do kontroli wynika, że z ogólnej kwoty środków finansowych przeznaczonych na utrzymanie wód publicznych i urządzeń melioracji wodnych podstawowych Marszałek Województwa Lubuskiego wydzielił środki w wysokości **1 576 313,00 zł** dla Melioracji Lubuskiej w Gorzowie Wlkp. z przeznaczeniem na utrzymanie i eksploatację 26 stacji pomp w północnej części województwa lubuskiego.

W związku z powyższym do wykorzystania przez Lubuski Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Zielonej Górze, na utrzymanie wód publicznych i urządzeń melioracji wodnych podstawowych w roku 2012 pozostała kwota w wysokości **22 173 687,00 zł**.

Z kontroli dokumentów źródłowych wynika, że w 2012 roku środki budżetowe i środki z rezerwy celowej Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w łącznej kwocie **22 173 687,00 zł** zostały rozdysponowane przez Lubuski Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Zielonej Górze w następujący sposób:

- **5 363 292,35 zł** na utrzymanie, eksploatację i remonty bieżące 42 czynnych stacji pomp mających zasadnicze znaczenie w ochronie przeciwpowodziowej województwa lubuskiego, w tym:
 - 2 792 670,60 zł wydatkowano na energię elektryczną zasilającą stacje pomp podczas pompowania nadmiaru wód,
 - 1 700 013,40 zł wydatkowano na remonty stacji pomp oraz pozostałe wydatki z utrzymaniem stacji pomp (między innymi wykonano 14 szt. operatów na pobór i odprowadzenie wód powierzchniowych),
 - 870 608,35 zł na utrzymanie i eksploatację 16 stacji pomp w południowej części województwa lubuskiego w ramach działalności Inspektoratu Eksploatacji Stacji Pomp w Sulechowie,

- **13 657 021,93 zł** na konserwację 1870,6 km rzek i kanałów (tj. 47,01% stanu ewidencyjnego) oraz konserwację 18 szt. budowli, w tym jazów, krat, klap, przepustów i kanałów,
- **3 107 136,83 zł** na konserwację 607,2 km wałów przeciwpowodziowych (co stanowi 74,24% stanu ewidencyjnego oraz naprawę 19 szt. budowli, w tym: naprawę uszkodzonych mechanizmów śluz wałowych oraz remont i konserwację przepustów wałowych,
- **45 807,16 zł** na pozostałe wydatki, w tym:
 - 11 000,00 zł opracowanie dokumentacji projektowej dla zadania „Zabudowa wyrwy – wał p. powodziowy rzeki Odry w km 498+425. odcinek Nietkowice – Będów 7P w miejscowości Będów – usuwanie skutków powodzi 2012 r. gmina Czerwieńsk”
 - 16 439,92 zł opłaty na rzecz jednostek samorządu terytorialnego, zakup usług obejmujących wykonanie ekspertyz, analiz i opinii, usługi telefonii komórkowej, koszty postępowania sądowego,
 - 18 367,24 zł na realizację lokalnych programów „Bezrobotni dla gospodarki wodnej 2012”.

Jesienią 2012 roku i w trakcie bieżącej kontroli kontrolujący przeprowadzili oględziny wykonanych w 2012 roku robót konserwacyjnych na rzekach i kanałach oraz wałach przeciwpowodziowych na terenie Inspektoratów Lubuskiego Zarządu Melioracji i Urządzeń Wodnych: Krosno Odrzańskie, Międzyrzecz, Nowa Sól, Sulechów, Słubice, Strzelce Krajeńskie, Żagań i Zielona Góra (protokoły z oględzin zadań znajdują się w aktach kontroli). Kontrolujący nie wnoszą zastrzeżeń do sposobu wyboru wykonawców i zawieranych umów z wykonawcami, jakości wykonanych robót na zadaniach i rozliczenia zrealizowanych zadań (notatki służbowe dotyczące wyników analiz dokumentów objętych postępowaniem kontrolnym znajdują się w aktach kontroli). W trakcie oględzin robót konserwacyjnych stwierdzono, że niektóre kanały melioracji wodnych podstawowych wymagają przywrócenia prawidłowego nachylenia skarp.

W dniu 6 czerwca 2013 roku kontrolujący przeprowadzili kontrole Inspektoratu Eksploatacji Stacji Pomp w Sulechowie w zakresie wykorzystania w 2012 roku środków z budżetu państwa w kwocie **870 608,35 zł** na utrzymanie Inspektoratu.

Inspektorat ESP w Sulechowie w 2012 roku prowadził prace w zakresie utrzymania i eksploatacji 16 stacji pomp w południowej części województwa lubuskiego. Oględziny melioracyjnych stacji pomp w Sadowej i Głuchowie nie wykazały zaniedbań ze strony kontrolowanego w zakresie utrzymania, konserwacji i eksploatacji ww. stacji pomp.

Z analizy dokumentów wynika, że wybory wykonawców zadań odbywały się w oparciu o przepisy ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych (*t. j. Dz. U. z 2010 r. Nr 113, poz. 759 ze zm.*) oraz w oparciu o wewnętrzny regulamin zamówień publicznych obowiązujący w Lubuskim Zarządzie Melioracji i Urządzeń Wodnych w Zielonej Górze. Odbiory robót wykonanych na melioracyjnych stacjach pomp (w Sadowej, Kosarzyn, Przyborów i Tarnawa) odbywały się komisyjnie protokołami końcowego odbioru.

W dniu 26.06.2013 r. przeprowadzono kontrolę w Melioracji Lubuskiej w Gorzowie Wlkp. jednostce samorządowej powołanej do utrzymania i eksploatacji 26 melioracyjnych stacji pomp w północnej części województwa.

W 2012 Marszałek Województwa Lubuskiego ze środków budżetu państwa na utrzymanie i konserwację urządzeń melioracji wodnych podstawowych wydzielił kwotę **1 576,31,00 zł** dla Melioracji Lubuskiej na działalność statutową.

Analiza dokumentów objętych kontrolą wykazała, że na działalność statutową jednostka kontrolowana wykorzystwała **1 575 597,95 zł**. Nie wykorzystaną część środków z budżetu państwa w kwocie **715,05 zł** zwrócono do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubuskiego.

W trakcie kontroli dokonano oględzin stacji pomp w Nowym Polichnie, Starym Polichnie, Ludziszawicach i Witnicy nie stwierdzono nieprawidłowości ze strony kontrolowanego w utrzymaniu i eksploatacji ww. stacji. Kontrolujący nie wnieśli zastrzeżeń do działalności statutowej i wykorzystania środków z budżetu państwa na ten cel (protokół z oględzin i notatka służbowa z analizy dokumentów objętych kontrolą znajdują się w aktach kontroli).

W trakcie kontroli dokumentów objętych postępowaniem kontrolnym stwierdzono, że plan inwestycyjny na 2012 r. opracowany przez Lubuski Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Zielonej Górze, zatwierdzony przez Wojewodę

Lubuskiego i Marszałka Województwa Lubuskiego zakładał do wykorzystania poniższe środki finansowe:

- **1 500 000,00 zł** z budżetu państwa na realizację zadań inwestycyjnych w 2012 r.,
- **4 027 000,00 zł** dotacja celowa z budżetu państwa na realizację zadań inwestycyjnych w ramach wieloletniego „Programu dla Odry – 2006”,
- **57 041 000,00 zł** (plan po zmianach **57 109 750,00 zł**) środki w ramach działania „Poprawianie i rozwijanie infrastruktury związanej z rozwojem i dostosowaniem rolnictwa i leśnictwa przez gospodarowanie rolniczymi zasobami wodnymi” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 – 2013.

Z przekazanych do kontroli dokumentów wynika, że Lubuski Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Zielonej Górze z ww. kwoty **1 500 000,00 zł** przeznaczonej na inwestycje wykorzystał 100% planowanych środków, w tym:

- na realizację zadań inwestycyjnych 931 858,51 zł,
- na opracowanie dokumentacji przyszłościowych 568 141,49 zł.

W ramach środków budżetu państwa przekazanych w 2012 roku na realizację inwestycji wykonano poniższe zadania:

- Stare Polichno – przebudowa pompowni wód melioracyjnych,
- ogrodzenie obiektów stacji pomp w Starym Polichnie gm. Santok.

Przeprowadzona przez kontrolujących analiza dokumentów źródłowych udostępnionych do kontroli przez Lubuski Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych, jak również oględziny zadań w terenie potwierdziły prawidłowe wykorzystanie środków z budżetu państwa.

W ramach planowanych na 2012 r. środków finansowych w wysokości **57 109 750,00 zł** (po zmianach) z „Programu Rozwoju obszarów Wiejskich na lata 2007 – 2013” na zadania inwestycyjne w urządzeniach melioracji wodnych podstawowych wydatkowano środki w kwocie **29 585 179,24 zł**.

Z planowanych na 2012 r. środków objętych „Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 – 2013” zakończono realizację poniższych zadań:

- Młynkowo – etap I – modernizacja i odbudowa wału rzeki Odry,

- Warniki – Witnica – przebudowa z rozbudową wału p. powodziowego rzeki Warty od km wału 16+900 do km 22+760,
- Rzeka Szprotawa – etap II – odbudowa (modernizacja) i rekonstrukcja rzeki.

Wykorzystanie środków z PROW na realizację tych zadań zostało ocenione pozytywnie w trakcie kontroli problemowej w 2012 r. (*Wystąpienie pokontrolne GN-V.431.6.2012.SGan z dnia 21 grudnia 2012 r.*).

W 2012 r. ze środków „Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 – 2013” realizowano cztery zadania z terminem zakończenia w 2013 r., w tym:

- Gorzów – Jasiniec – modernizacja prawostronnego przeciwpowodziowego wału rzeki Warty
- Postomia – odbudowa rzeki w km 27+950 – 31+087,
- Odbudowa (modernizacja) wału przeciwpowodziowego rzeki Odry w km 478,0 do km 482,2 w rejonie m. Dobrzęcin – Pomorsko,
- Oksza budowa nowej przepompowni.

W czasie prowadzonych oględzin ww. zadań w dniach 13, 26 czerwca 2013 r. (protokoły z oględzin w aktach kontroli) stwierdzono, że:

- zadanie „Gorzów – Jasiniec – modernizacja prawostronnego p. pow. wału rzeki Warty” jest na ukończeniu, trwały prace porządkowe,
- zadanie „Odbudowa (modernizacja) wału przeciwpowodziowego rzeki Odry w km 478,0 do km 482,2 w rejonie m. Dobrzęcin – Pomorsko” jest na ukończeniu, do wykonania pozostaje przesłona przeciwiłtracyjna w koronie wału,
- zadanie „Postomia – odbudowa rzeki w km 27+950 – 31+087” jest w trakcie realizacji, wykonano większość robót budowlano – montażowych,
- zadanie „Oksza budowa nowej przepompowni” jest w trakcie realizacji, wykonano roboty przygotowawcze i roboty ziemne.

Ponadto do planu inwestycyjnego w 2012 roku LZMiUW wprowadził trzy dodatkowe zadania:

- Urad III – odbudowa – modernizacja przepompowni melioracyjnej,
- Odbudowa Kanału Pulsa w km 18+231 – 22+691,
- Kanał Zimny Potok II – odbudowa kanału w km 7+215 – 19+650,

Z analizy przedkontrolnej wynika, że na nie wykonanie planu finansowego w 2012 roku istotny wpływ miały poniższe czynniki:

- opóźnienia w przygotowaniu dokumentacji i uzyskaniu pozwoleń na realizację inwestycji zabezpieczenia p. powodziowego,
- brak spójności ustawy z dnia 8 lipca 2010 r. (Specustawy) o szczególnych zasadach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych, procedurami postępowań w powiązaniu z innymi aktami prawnymi,
- istotnym czynnikiem nie wykonania planu wydatków było obniżenie wartości zadań po przeprowadzeniu postępowań przetargowych, w których zdecydowanemu obniżeniu uległy wartości zadań oferowane przez wykonawców do wcześniej określonych wartości zadań w kosztorysach inwestorskich.

Pomimo czynników niezależnych od beneficjenta w wykorzystaniu środków finansowych z PROW na lata 2007–2013 zdaniem kontrolujących należy dążyć do przyspieszenia realizacji zadań istotnych w zabezpieczeniu przeciwpowodziowym województwa lubuskiego (na etapie przygotowania dokumentacji technicznych i uzyskania pozwoleń).

Po przeanalizowaniu dokumentów objętych kontrolą (notatka służbowa w aktach kontroli), dotyczących planowania i realizacji zadań w ramach środków finansowych z PROW na lata 2007 – 2013, kontrolujący nie wnoszą uwag do:

- przeprowadzonych postępowań o udzielenie zamówień publicznych na wykonanie ww. zadań, wykonawcy zadań inwestycyjnych zostali wyłonieni w trybie i na zasadach określonych w ustawie z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych (*Dz. U. z 2010 r. Nr 113, poz. 759 ze zm.*),
- wykorzystania przyznanych środków finansowych z PROW na lata 2007 – 2013 na realizację zadań inwestycyjnych,
- zgodności zrealizowanych zadań z planem,
- zakresu rzeczowego i rozliczenia zrealizowanych zadań.

W ramach przydzielonych dla województwa lubuskiego środków w kwocie **4 027 000,00 zł** z „Programu dla Odry – 2006” , Lubuski Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Zielonej Górze w roku 2012 przeznaczył **3 557 064,00 zł** na realizację 4 zadań inwestycyjnych i **469 936,00 zł** na opracowanie dokumentacji przyszłościowych.

W ramach wspomnianych powyżej środków w wysokości **3 557 064,00 zł** na inwestycje, rozpoczęto realizację czterech zadań, w tym:

- Koszęcin – budowa nowej przepompowni,
- Przepompownia Witnica – odbudowa,
- Przepompownia Ludziszawice – odbudowa,
- Głęboka – Ledno – odbudowa i modernizacja wałów rzeki Odry w km 464,3 – 466,6.

Pozostałą kwotę w wysokości **469 936,00 zł** przeznaczono na opracowanie dokumentacji dla przyszłych zadań inwestycyjnych, dotyczących zwłaszcza ochrony przeciwpowodziowej województwa.

Przeprowadzone oględziny zadań w terenie w dniach 4, 27 czerwca 2013 r. potwierdziły duże zaangażowanie robót na trzech zadaniach z wyjątkiem zadania „Koszęcin – budowa nowej przepompowni”, na której wykonano tylko roboty przygotowawcze (protokoły oględzin w aktach kontroli).

Z analizy dokumentów poddanych kontroli wynika, że przekazane przez Wojewodę Lubuskiego środki dotacji celowej z budżetu państwa na realizację zadań inwestycyjnych z „Programu dla Odry - 2006” zostały w pełni wykorzystane i rozliczone zgodnie z ich przeznaczeniem.

Mając na uwadze powyższe fakty kontrolujący stwierdzają, że przekazane przez Wojewodę Lubuskiego środki na utrzymanie i eksploatację urządzeń melioracji wodnych podstawowych oraz na realizację inwestycji melioracyjnych realizowanych przez samorząd województwa, jako zadanie z zakresu administracji rządowej, w tym z „PROW na lata 2007 -2013” oraz „Programu dla Odry – 2006” w części kontrolowanej wykorzystano zgodnie z ich przeznaczeniem.

Powołując się na art. 46 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 15 lipca 2011 roku o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz. 1092) oraz § 23 ust. 3 pkt 1 zarządzenia Nr 457 Wojewody Lubuskiego z dnia 28 grudnia 2011 r. w sprawie organizacji działalności kontrolnej wykonywanej przez wojewodę wnioskuję o:

1.Przyspieszenie realizacji zadań inwestycyjnych na urządzeniach melioracji wodnej podstawowej istotnych w zabezpieczeniu przeciwpowodziowym województwa

lubuskiego finansowych ze środków „Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 – 2013”.

2. Odtworzenie optymalnych parametrów poprzecznych przekrojów koryt konserwowanych kanałów w celu poprawy przepływu wód, w tym:

- przywrócenie odpowiedniego nachylenia skarp konserwowanych kanałów.
- utrzymanie odpowiedniej głębokości odmulenia dna koryta konserwowanych kanałów,

Na podstawie art. 46 ust. 3 pkt 3 ustawy o kontroli w administracji rządowej z dnia 15 lipca 2011 r. (*Dz. U. Nr 185, poz. 1092*), oczekuję w terminie 7 dni liczonych od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o wykorzystaniu wniosków oraz podjętych działaniach lub przyczynach ich niepodjęcia.

Otrzymują:

1. Adresaci.
2. Pan Stanisław Tomczyszyn
Członek Zarządu Województwa Lubuskiego.
4. aa.

WOJEWODA LUBUSKI

Jerzy Ostrouch